

# T Ü D Ö R N É R K E R T

Boldog anyáknapját!



## Kalendárium

- Május - Radnóti Miklós

## Természetrajz

- Gyöngyvirág, haris

## Mese

- A muzsikáló ezüstkecske

## Ügyeskedj!

- Gondolkozz! Oldd meg!

## Információk

- Mit? Hol? Mikor?

## Sportnap

- Gyerünk a szabadba!



A címlapot illusztrálta:  
Kárpáti Nikolett, 9 éves





# Május - Tavaszutó, Pünkösöd hava

„Szirom borzong a fán, lehull;  
fehérlő illatokkal alkonyul.“

E Radnóti sorok is hűen ábrázolják, hogy ilyenkor májusban lombosak lesznek a korábban csak levélrügyeket dajkáló fák, s tele lesznek illattal és madárhanggal az erdők és kertek.

Megered az aranyeső és megérkezik a sarlós fecské. Végre teljes pompájában díszel a természet.

Ebben a hónapban született Szerb Antal irodalomtörténész, Radnóti Miklós költő, Irinyi János tudós-kémikus és Berzsenyi Dániel költő.

Most Radnóti Miklósról a XX. század egyik legismertebb magyar költő- és műfordítójáról írok.

1909. május 5-én született Budapesten polgári családba. Édesanyját születésekor, édesapját 12 éves korában veszítette el. A gazdag nagybátyja iskoláztatta. 1930-ban a szegedi egyetem magyar-francia szakos hallgatója lesz, és 1934-ben doktorál. Miután 1936-ban tanári oklevelet szerez, írásból, fordításból és magántanításból tartja fenn magát.

Egy év múlva irodalmi munkásságát a Baumgarten-díjjal jutalmazták.

A magyarországi fasizmus térhódítása miatt 1940-től kezdve munkaszolgálatos volt.

1944-ben Szerbiába hurcolták, majd kegyetlen gyalogmenetben Németország felé vitték, 35 évesen egy SS-katona lőtte agyon.

A fenyegetettség érzése az Európaszerte teret hódító fasizmus, s talán elképzelhetetlen sorsának előérzete váltotta ki belőle a humanizmus erőteljesen megformált hangját.

Nagy költővé pont a megaláztatás és üldözöttség évei tették. Kiváló műfordítóként a modern francia költészet kiemelkedő alakjait szólaltatta meg anyanyelvén.



**Márti**

## Vallási ünnepek:

**Május 1.:** Szent József ünnepe

**Május 3.:** Szent Fülöp és Jakab apostolok

**Május 4.:** Szent Flórián emléknapja

**Május 12-13-14.:** Pongrác, Szervác, Bonifác - fagyosságok

**Május 16.:** Nepomuki Szent János ünnepe

## Jeles napok:

**Május 1.:** A munka és a tavasz ünnepe

**Május 4.:** Anyák napja (május első vasárnapja)

**Május 6.:** A Nemzetközi Tejnap (május első keddeje)  
Az anya nélkül nevelkedő gyermekek napja

**Május 8.:** A Nemzetközi Vöröskereszt Napja

**Május 10.:** A Mentők Napja

**Május 15.:** A Család Nemzetközi Napja

Az Állat és Növényismeret Napja

**Május 25.:** A Nemzetközi Gyermeknap (május utolsó vasárnapja)

**Május 28.:** A Kihívás napja

A madarak és fák napja

**Május 31.:** Nemdohányzó Világnap



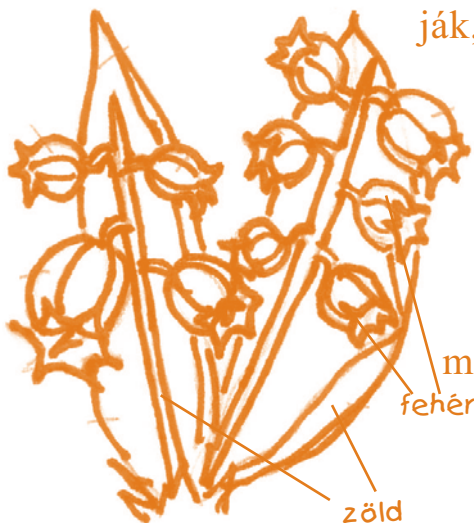
## A hónap állata és növénye

Biztos megfigyeltétek kirándulásaitok és sétáitok során, hogy a növény- és az állatvilág már a természet apró jeleit is érzékeli és válaszol rájuk pl.: májusban a nap melegére a fák rügyeiből levél sarjad, megered az aranyeső... stb.

Ebben a hónapban már a réteken, mezőkön, a kertekben illatoznak a virágok. Sok közöttük a gyógynövény. Idesoroljuk a **gyöngyvirágot** is, melynek virágai fürtökben helyezkednek el a száron, és levelei lándzsás murvalevek.

A tölgyerdők nagyon jellegzetes virága, de kertekbe is gyakran ültetik erős, jellegzetes illataért. A gyógyszergyártásban is szívesen alkalmazzák, fájdalomcsillapító hatása miatt.

Ahogy a fák tudják, mikor kell rügyezniük, a növények tudják, mikor nyílnak, a madarak is tudják, mikor kell megérkezniük



**Gizus**

levelek, szár:zöld  
virágok:fehér

- 1.sötétbarna
- 2.világosbarna
3. drapp vagy világosbarna

ahhoz, hogy a költés idejére rendbe hozzák a „házuk táját“.

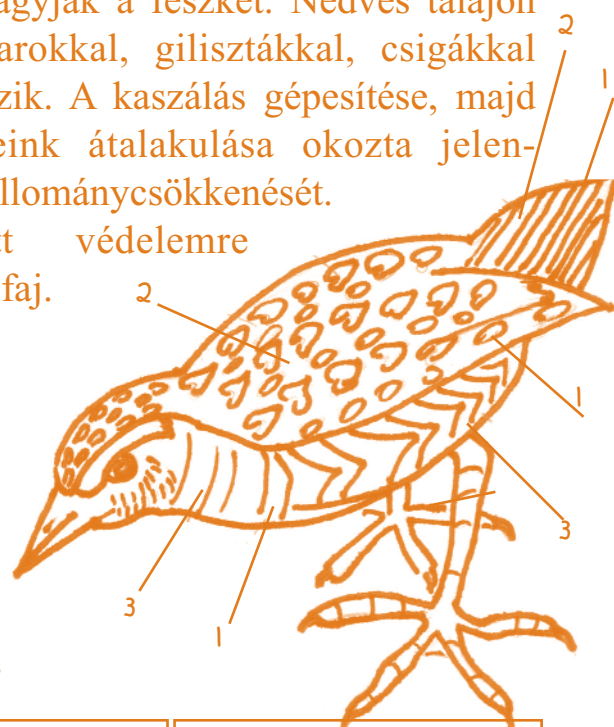
Már április végén egy részük itthon van, és május elején megérkezik a többi költöző madarunk is pl.: a tövisszúró gébics, fehérszárnyú szerkó, a kis légykapó és a haris.

Ezek közül a **harissal** ismertetlek meg benneteket. Biztos vannak közületek olyanok, akik még nem hallottak erről a madárról. Ugyanis egyre ritkuló fészkelő madaraink közé tartozik.

Élőhelyei a kiterjedt vizenyős rétek, nedves kaszálók. A fű között hallatja jellegzetes, kéttagú, „harsogó“ hangját.

Május végén kezd költeni, száraz fűből, mohából készített fészkébe 6-12 tojást rak. A fiókák 19 nap múlva kelnek ki, és megszáradásuk után néhány órával már elhagyják a fészket. Nedves talajon élő rovarokkal, gilisztákkal, csigákkal táplálkozik. A kaszálás gépesítése, majd élőhelyeink átalakulása okozta jelentősebb állománycsökkenését.

Fokozott védelemre javasolt faj.



**Kiadja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budapesti Központja**

Szerkesztő: Till Csaba ■ Lektorálta: Frankó András ■ A lapot írták: Bodnár Zita, Juhász Zsófia, Král Zsuzsa, Leleszné Borsi Gizella, Mészáros Márta, Szunai Orsolya, Tulezi Klára ■ Tördelte: Farkas Péter ■ Felelős kiadó: Győri-Dani Lajos ■ A NYOMDAI MUNKÁKAT A FOLPRINT GYORSNYOMDA VÉGEZTE

Levélcím: 1033 Budapest III, Miklós u.32.  
Telefon: 388 - 87 - 60, 388 - 89 - 20  
Fax: 368 - 42 - 83  
E - mail: tunderkert@mmszbp.hu  
Website: www.mmszbp.hu

## A muzsikáló ezüstkecske



Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy muzsikaszereető öreg király. Épített egy olyan palotát, hogy még a falai is drágakövekből voltak kirakva. A király a palotáját éjjel-nappal egy katonával őriztette.

Elgondolta a katona, hogy ha a király volna itt az őr, ő maga meg a király, akkor bizony ő aludna a jó helyen. Elővett egy darab szenet, s a ház falára írta:

„Akinek pénze van, az mindent megtehet,  
akinek pénze nincs, semmire se mehet!”

Másnap reggel jöttek ellenőrizni a falat és meglátták a falon az írást. Mindjárt elővették a katonát és vitték a király elé.

- Egyszóval neked csak a pénz hiányzik? - kérdi a király.

- Az, fölséges uram! - felelte a katona.

- Akkor meghalsz! - mondja erre a király.

A királylánynak azonban nagyon megtetszett az egyenes válasz és kegyelmet könyörgött az apjától a katonának.

A király büntetésből egy kamrába zárta a katonát és adott neki oda temérdek pénzt, hogy mulassa magát.

A királylány egy aranymívessel lyukat fúratott a kamra falán, így a befalazott katona nem halt éhen, mivel eladhatta

élelemért a kincset. Az aranymíves a kincsből egy olyan kecskét csinált, amely olyan szépen muzsikált, hogyha valaki meghallotta, minden baját elfeledte és odaadta a katonának.

Egyszer a király épp arra járt, mikor meghallotta a muzsikaszót. A király lebontatta a kamra falát, de csak a zenélő kecskét találta.

Hívatott egy aranymívest, aki kinyitotta a kecske hasát, ahonnan nagy meglepetésére, a katona ugrott elő.

A katona beismerte a királynak, hogy tévedett, a pénz nem minden.

- Hát mi ér annál többet? - kérdi a király.

- Másodszor az, ha az embert megsegitik. - és ránézett az aranymívesre.

- És először? - kíváncsiskodott a király. A katona szeme most a királykisasszonyon maradt.

- Először az, ha az embert szívvel megszeretik!

A királykisasszony azon nyomban a katona nyakába ugrott és rögtön meg is tartották a lakodalmat.

Muzsikusokat nem kellett hívni, a kecske muzsikált három nap, három éjjel, és még azután is egy délelőtt.

Aki nem hiszi, járjon utána!





Ügyeskedj!

## Tavaszi rejtvenycsokor

### 1. Igaz vagy hamis? Írd mellé!

- Tavasszal visszatérnek a költöző madarak.
- Minden állat új fészket rak.
- A tojásból kikelnek a kisbárányok.
- Minden madárnak tolla és szárnya van.
- A varjak szántáskor nagyon hasznosak.
- Tavasszal érik a legtöbb gyümölcs.

### 2. Tavaszi kakukktojás. Karikázd be, amelyik nem illik a többi közé!

február  
március  
április  
május

kesztyű  
nadrág  
pulóver  
félcipő

Anyák napja  
Húsvét  
Farsang  
Március 15.

harmat  
eső  
napsütés  
jég

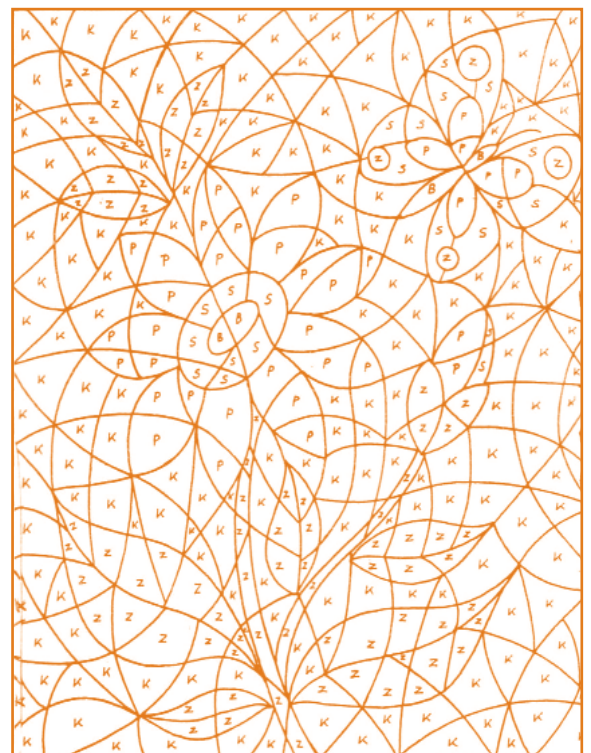
### 3. Színezd ki a fecskét és a gólyát! Hogyan hívják a többi madarat? Írd oda!



### 4. Füllentő - melyek a nem odaillő állítások a szövegben? Húzd alá!

Kirándultunk a hegyekben. Jó idő volt. A meleg észeki szélben meg se rezdültek a fák levelei. Egy gyönyörű, lassan folydogáló tóhoz értünk. Letáboroztunk annak bal partján, és jóízűen elfogyasztottuk az ott szedett légyölő galócát s a magunkkal hozott egészséges ételeket. Közöttük csokit, szalonát. A falatozás és néhány gally letördelése után hazamentünk.

### 5. Színezd ki a rajzot! P=piros, Z=zöld, S=sárga, B=barna, K=kék



Összeállította: Zsuzsa

Kedves Olvasó! Tudod- e címmel egy új rovatot indítunk. Célja, hogy megismerhesd, hogy egyes legendák, eszközök, tárgyak miről és kőről kapták nevüket. Reméljük, új rovatunk elnyeri tetszésedet!

### *Achilles-sarok:*



*Achilleusz görög hőst anyja, Thetisz, a tenger istennője megmártotta a Sztüx folyóban. Ezzel tette sebezhetetlenné Achilleus testét, kivéve a sarkát, amelynél fogva tartotta. Achilleuszt a sarkánál érte Párisz halálos nyílvesszője, ez volt az egyetlen sebezhető pontja. Az Achilles-sarok kifejezést akkor használjuk, ha valakinek a legérzékenyebb, legsebezhetőbb pontjáról van szó.*

*Összeállította: Klári*

## Családi-hétfvégék a Huszti úton

Majdnem egy éve, hogy megfogalmazódott néhányunkban a *Családi-hétfvégék* gondolata. Mindenféleképp szerettük volna a nagyszerű szombati kirándulásainkat rendszeresíteni, sőt kibővíteni egy-egy játékos-vetélkedős vasárnappal.

Bizonyára sokan emlékeztek a *Rám-szakadékot* megmászó csapatunk izgalmaira, vagy a bográcsban főtt étel ízére. Láttuk az „*Álmok álmodói*“ kiállítást, a *Csodák palotáját*... és még sorolhatnánk.



A vasárnapi vetélkedősorozatok közül talán a „*Világkörüli utazás*“ volt a legnépszerűbb: lexikonokban kutakodás, címerkészítés, kiselőadások, ételkóstolás (csak, hogy néhányat említsünk).

De ugye nem lehet elfelejteni a „*Lovagi torna*“ nemesi címeiért folytatott küzdelmeket sem, vagy az „*Időszalag*“ érdekes állomásait se?

S ha néhányatokba (esetleg néhány tucat családba) sikerült egy kevés közös élményt

(örömet, kalandot) „becsempészni“, akkor elmondhatjuk: érdemes volt!  
*Mi biztosan gazdagodtunk tőletek.*

A Huszti csapat

(A Családi-hétfvégék programjait az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja)

## Információk

### Lajos u.:

**Kézműves foglalkozások:** csütörtökönként 16.00-tól

**Családi-hétféje:** május 24-25. (a Huszti úttal közös rendezésben)

**Agyagozás:** délutánonként 16.00-tól

**Gyereknapi (május 25.): Sok szeretettel várunk mindenkit!**



### Huszti út:

**Családi-hétféje:** május 24-25.

**24-én (szombaton): egész napos kirándulás**

**25-én (vasárnap): Gyereknapi (vetélkedők, sorversenyek, kézművesek)**

(A Családi-hétféje programjait az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja)

**Kézműves foglalkozások:** szerdánként 16.00-17.30-ig

csütörtökönként 16.00-17.30-ig

**Baba-mama klub:** keddenként 10.30-11.30-ig

(A Baba-mama klubot az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja)

**Agyagozás:** hétfőnként 15.30-17.30-ig

**Aprók táncháza:** szerdánként 11.30-12.00-ig (táncoktató: Müller Csilla)

### Kerék u.:

**Családi-hétféje:** május 24-25. (a Huszti úttal közös rendezésben)

**Születésnapi buli:** május 10., szombat, **Sok szeretettel várunk mindenkit!**

**Gyereknapi programok:** május 25., vasárnap

Az Egészségnapról a hirdetőtáblán olvashattok!

### Zemplén u.:

**Kézműves foglalkozás:** kedden 16.00-tól, szombaton 15.00-tól

**Modern tánc oktatás:** szerdán 16.00-tól

**Tűzzománckészítés:** keddenként 16.00-tól

### Gyűrű u.:

**Pingpong-bajnokság:** május 18-án, egésznap

**Kézműves foglalkozás:** kedden 16.00-tól, szombaton 15.00-tól

**Diavetítés:** péntekenként 16.00-tól

**Baba-mama klub:** szerdánként 9.30-tól

(A Baba-mama klubot az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja)

**Pingpong:** kedden és csütörtökön 15.00-tól, vasárnap egész nap



### Silvanus:

**Kirándulás:** május 31-én a Margitszigeti Vadasparkba

**Kézműves foglalkozás:** hétfőnként és péntekenként 16.00-tól

**Videoklub:** vasárnaponként 10.00-tól



***A programváltozás jogát fenntartjuk!***

**Az egyéb programokat keressétek a hirdetőtáblákon!**

# SPORTNAP

május 25-én  
a  
Husztai úti játszótéren!

Lesz: Várfutás, játszótérkör,  
ugrókötelezés,  
sorverseny,  
hulla-hopp  
verseny,  
kötélhúzás,  
tollaslabda-  
verseny

A jelentkezés  
módja a következő:

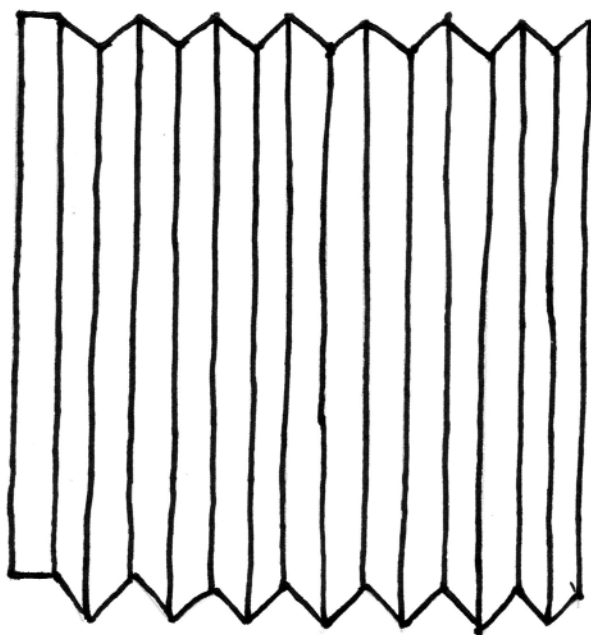
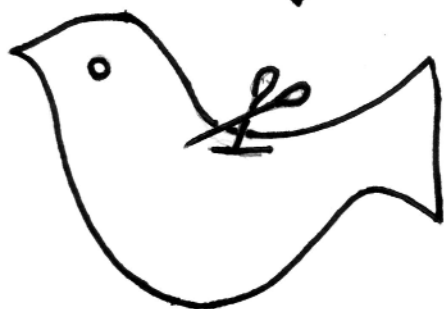
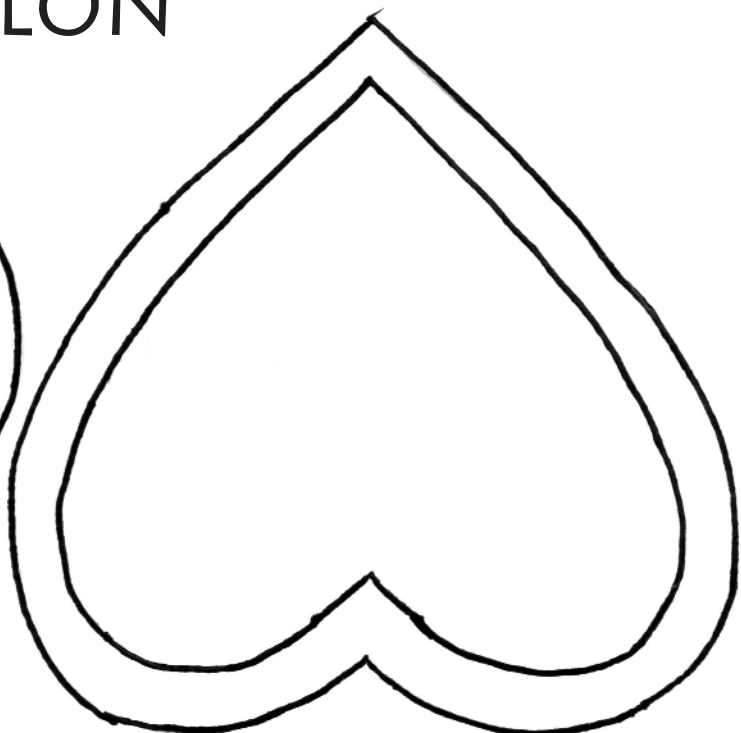
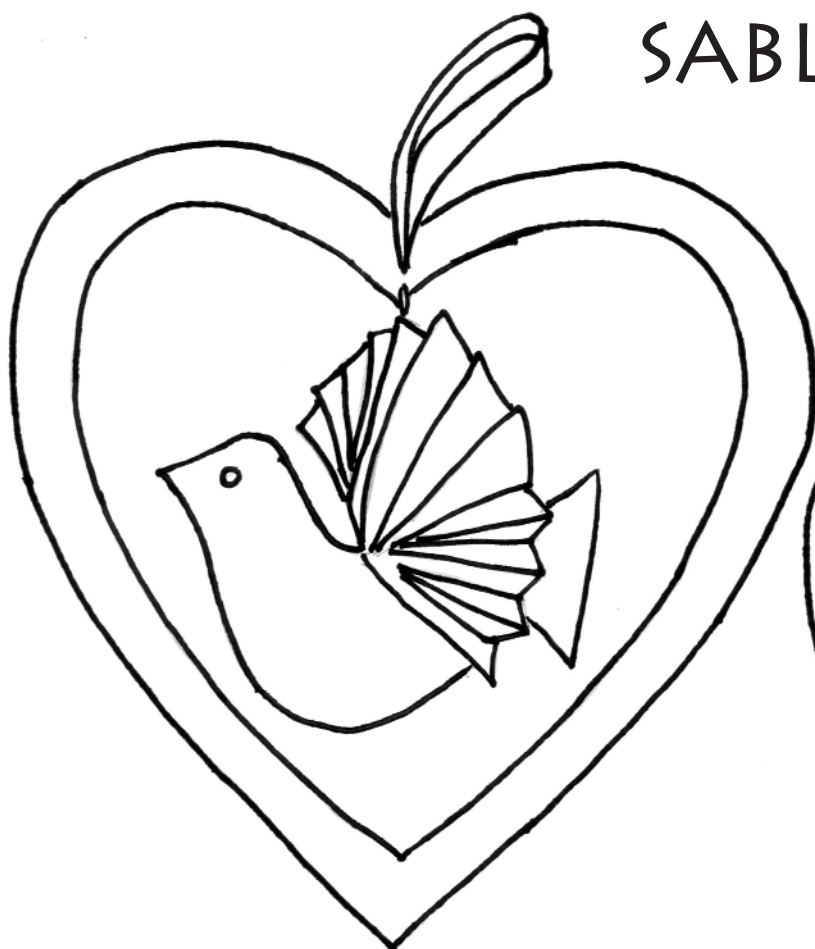


Íme, egy Máltai játszótér.  
Színezd ki a képet, és húzd  
át pirossal, ami nem illik egy  
ilyen játszótérre! Írd rá a  
nevedet, és hogy milyen  
sportágban szeretnél  
versenyezni! Május 24-éig  
add le az irodában!



Készítsd  
velünk!

## SABLON



### Anyagszükséglet:

- piros karton
- sárga és rózsaszín színespapír
- egy rövid szalag
- olló, ragasztó

### Elkészítés:

Az előrajzolt szívet rajzold át a piros kartonra és vágd ki. Az előrajzolt madarat sárga papírból vágd ki. Egy 8 cm × 8 cm-es rózsaszín papírból hajtogass legyezőformát! A madárkát vágd be a vonalnál, és dugd át rajta az összehajtogatott szárnyat, majd ragaszd össze. A madarat rövid szalaggal fűzd a szívhez.